

**RADA
UNII EUROPEJSKIEJ**

**Bruksela, 24 marca 2006 r.
(OR. en)**

7775/06

CONCL 1

PISMO PRZEWODNIE

od : Prezydencja

do : Delegacje

Dotyczy : **POSIEDZENIE RADY EUROPEJSKIEJ W BRUKSELI
23-24 MARCA 2006 r.**

KONKLUZJE PREZYDENCJI

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje prezydencji z posiedzenia Rady Europejskiej w Brukseli (23-24 marca 2006 r.)

1. Przed posiedzeniem głos zabrał Josep Borrell, przewodniczący Parlamentu Europejskiego; po tym wystąpieniu nastąpiła wymiana poglądów.
2. W obecności przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, Rada Europejska przeprowadziła również wymianę poglądów z Jeanem-Claudem Trichetem, prezesem Europejskiego Banku Centralnego, Ernestem-Antoinem Seillièrem, przewodniczącym UNICE, oraz Cándido Méndezem Rodriguezem, przewodniczącym ETUC.
3. Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła relację szefa rządu Hiszpanii w sprawie ogłoszenia przez grupę terrorystyczną ETA trwałego zawieszenia broni.

o
o o

WZNOWIONA STRATEGIA LIZBOŃSKA NA RZECZ ZATRUDNIENIA I WZROSTU GOSPODARCZEGO

4. Wyciągając wnioski z pięcioletnich doświadczeń w realizowaniu strategii lizbońskiej, w marcu 2005 r. Rada Europejska podjęła decyzję o gruntownym wznowieniu strategii. Postanowiła, że nową osią strategii będą zatrudnienie i wzrost gospodarczy – propagowane z poszanowaniem zasad strategii trwałego rozwoju i osiągane dzięki większej mobilizacji wszystkich odnośnych zasobów krajowych i wspólnotowych. Postanowiła także rozpocząć nowy cykl wdrażania strategii oparty na partnerstwie i odpowiedzialności za realizację jej celów.
5. Zgromadzeni w Hampton Court szefowie państw lub rządów okazali wznowionej strategii dodatkowe poparcie, od strony politycznej, podkreślając zwłaszcza, że modernizacja naszych gospodarek i społeczeństw w zglobalizowanym świecie może opierać się na fundamencie wartości europejskich.

6. Wreszcie porozumienie co do perspektywy finansowej na lata 2007-2013, osiągnięte podczas posiedzenia Rady Europejskiej w grudniu 2005 r., stanowiło istotny krok ku temu, by wyposażyć Unię w środki realizowania jej polityki w różnych dziedzinach – także w tych, które przyczynią się do skutecznego wdrażania odnowionej strategii lizbońskiej. Mając to wszystko na uwadze, Rada Europejska podkreśla, że należy jak najszybciej zawrzeć nowe porozumienie międzyinstytucjonalne w celu realizacji porozumienia osiągniętego przez Radę Europejską w grudniu 2005 r. i niezwłocznie przyjąć konieczne akty prawne.
7. Sytuację Europy charakteryzują: zwiększona konkurencja zagraniczna, starzenie się społeczeństwa, wzrost cen energii oraz konieczność zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego. Od końca roku 2005 odczuwane jest stopniowe ożywienie gospodarcze, dzięki któremu wzrost gospodarczy ma w roku 2006 powrócić do swojego potencjalnego poziomu. Oczekuje się, że w ciągu trzech lat – od roku 2005 do 2007 – w UE zostanie stworzonych sześć milionów nowych miejsc pracy, co przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia, którego maksymalny poziom pod koniec roku 2004 wynosił 9%, o około 1% w roku 2007. Dalsza redukcja bezrobocia, podniesienie wydajności oraz zwiększenie potencjalnego wzrostu gospodarczego nadal jednak stanowią główne wyzwania dla Unii.
8. Dwoma głównymi siłami napędowymi reform strukturalnych będą: przygotowanie do starzenia się społeczeństw oraz pragnienie osiągnięcia pełnych korzyści z globalizacji. Bez dalszych reform strukturalnych niemożliwe jest zwiększenie konkurencyjności Europy ani utrzymanie wzrostu gospodarczego, a co za tym idzie – podniesienie poziomu życia i tworzenie nowych miejsc pracy. Przy czym, aby reformy strukturalne przyniosły pełne korzyści pod względem wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, nieodzowna jest odpowiednia polityka makroekonomiczna. Zwiększenie zaufania przedsiębiorców i konsumentów pomoże na trwałe podwyższyć stopę wzrostu gospodarczego do jej poziomu potencjalnego. Zdecydowana konsolidacja finansów publicznych dodatkowo poprawi klimat sprzyjający większemu zatrudnieniu i wzrostowi gospodarczemu.
9. Ożywienie gospodarcze stanowi znakomitą okazję do energicznego wdrażania reform strukturalnych według krajowych programów reform, a także do wzmożonej konsolidacji budżetu według odnowionego paktu na rzecz stabilności i wzrostu. W tej sytuacji konkretne cele i terminy są użytecznym narzędziem pomagającym przyspieszyć realizację zaplanowanych reform oraz uzyskać lepsze wyniki pod względem wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.

10. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji „Pora przyspieszyć”, pracę wykonaną przez Radę oraz fakt, że wszystkie państwa członkowskie bez opóźnień przygotowały swoje krajowe programy reform na podstawie zintegrowanych wytycznych. Krajowe programy reform dostosowane są do własnych potrzeb i specyficznej sytuacji każdego z państw członkowskich. Rada Europejska pozytywnie ocenia również postęp w zakresie wspólnotowego programu lizbońskiego.
11. Rada Europejska zauważa, że krajowe programy reform odzwierciedlają znaczną zbieżność poglądów na temat głównych wyzwań. Zwraca także uwagę na to, że programy stanowią skarbnicę obiecujących metod działania, którymi należy się dzielić i na których przykładzie należy się uczyć. Równocześnie Rada Europejska zwraca uwagę na pogląd Komisji, zgodnie z którym niektóre programy powinny zawierać konkretniej ujęte cele i terminy oraz więcej informacji o konkurencji i usuwaniu przeszkód w dostępie do rynku. Należy dostarczyć dalszych informacji o stronach finansowych zaplanowanych reform.
12. Państwa członkowskie faktycznie postarały się o to, by w formułowanie krajowych programów reform zaangażować parlamenty krajowe, przedstawicieli władz regionalnych i lokalnych, a także partnerów społecznych i inne podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie. Ponadto Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy podejmowane przez Parlament Europejski, Komitet Regionów oraz Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny, by na szczeblu wspólnotowym zwiększyć odpowiedzialność za przebieg tego procesu. Zachęca Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny oraz Komitet Regionów do kontynuowania tych działań oraz prosi o złożenie w początkach roku 2008 sprawozdań zbiorczych przemawiających za kontynuowaniem partnerstwa na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.
13. Konieczne jest aktywniejsze włączanie obywateli Europy w ten proces, tak by lepiej rozumieli, w jaki sposób terminowo i prawidłowo wprowadzone reformy przyczynią się do zwiększenia dobrobytu i udziału w nim. Aby odnowione partnerstwo na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego przyniosło efekty, konieczne będzie czynne zaangażowanie i odpowiedzialne podejście ze strony partnerów społecznych. Cenną pomocą w tym względzie służyć będzie niedawno uzgodniony wspólny wieloletni program działań. Rada Europejska pozytywnie ocenia zamiar Finlandii, niebawem obejmującej przewodnictwo w UE, by zorganizować trójstronny szczyt społeczny.

14. Rada Europejska uznaje szczególne znaczenie pogłębionych reform strukturalnych w państwach członkowskich strefy euro i podkreśla konieczność skutecznej koordynacji polityki w tej strefie, m.in. jako wymogu umożliwiającego skuteczniejsze reagowanie na asymetryczne zmiany gospodarcze w ramach unii walutowej.
15. Teraz, gdy krajowe programy reform już powstały, należy przede wszystkim utrzymać tempo prac, zapewniając faktyczne, terminowe i całościowe wdrożenie reform oraz ewentualnie intensyfikację środków uzgodnionych w tych programach – zgodnie z ramowymi zasadami, procedurami i wymogami sprawozdawczymi określonymi przez Radę Europejską w marcu 2005 r. i ujętymi w wytycznych z czerwca 2005 r. W związku z powyższym Rada Europejska:
- wzywa państwa członkowskie: by jesienią 2006 r. złożyły sprawozdanie z działań podjętych na rzecz realizacji krajowych programów reform pod kątem swoich priorytetów – uwzględniając należycie ocenę Komisji i Rady wydaną w ramach nadzoru wielostronnego oraz uzgodnione działania priorytetowe, o których mowa poniżej; oraz by sporządzając swoje strategiczne ramy odniesienia dla spójności, wzięły pod uwagę krajowe programy reform,
 - zwraca się do Rady, Komisji i państw członkowskich, by zorganizowały praktyczną wymianę doświadczeń; a do samej Komisji – by w sprawozdaniu z postępów we wdrażaniu krajowych programów reform, przeznaczonym na wiosenne posiedzenie Rady Europejskiej w roku 2007, zwróciła szczególną uwagę na działania priorytetowe oraz by zaproponowała ewentualnie dodatkowe środki, jakie mogą okazać się konieczne.
16. Rada Europejska potwierdza aktualność zintegrowanych wytycznych na lata 2005-2008 dotyczących zatrudnienia i wzrostu gospodarczego. Mając to wszystko na uwadze, Rada Europejska próbuje:
- wyodrębnić **konkretnych dziedzin wymagających działań priorytetowych**, a dotyczących inwestycji w wiedzę i innowacje, potencjału do działalności gospodarczej – szczególnie potencjału małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz zatrudniania grup priorytetowych (patrz część I); zdefiniowanie **europejskiej polityki energetycznej** (patrz część II),
 - kroki, jakie należy podjąć we wszystkich dziedzinach, by **utrzymać dynamikę prac** w ramach wszystkich filarów partnerstwa na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia (patrz część III).

CZEŚĆ PIERWSZA

KONKRETNE DZIEDZINY WYMAGAJĄCE DZIAŁAŃ PRIORYTETOWYCH

17. Rada Europejska zgodnie wyodrębnia następujące konkretne dziedziny wymagające działań priorytetowych, które w ramach odnowionego partnerstwa na rzecz wzrostu gospodarczych i zatrudnienia należy wdrożyć do końca roku 2007.

a) *Zwiększenie inwestycji w wiedzę i innowacje*

18. Uznając ważną rolę, jaką działalność badawczo-rozwojowa odgrywa w dalszym wzroście gospodarczym oraz w formułowaniu odpowiedzi na wiele problemów stojących dziś przed naszym społeczeństwem, Rada Europejska podtrzymuje zobowiązanie, które podjęła w Barcelonie, z zadowoleniem przyjmuje postępy w wyznaczaniu szczegółowych celów krajowych oraz apeluje do państw członkowskich o promowanie działań politycznych i akcji służących temu, by na badania i rozwój 2010 roku przeznaczać ogółem 3% – przy uwzględnieniu różnych pozycji wyjściowych państw członkowskich (zob. załącznik I). Aby zapewnić większe i lepsze zaplecze dla badań i innowacji, państwa członkowskie powinny zreorganizować swoje wydatki publiczne z korzyścią dla badań i innowacji oraz propagować działalność badawczo-rozwojową w sektorze prywatnym zwłaszcza przy pomocy lepiej skomponowanego zestawu środków wsparcia.

19. Rada Europejska apeluje o rychłe przyjęcie **siódmego programu ramowego** w dziedzinie badań i rozwoju oraz nowego programu na rzecz konkurencyjności i innowacji. Wzywa do szybkiego utworzenia Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych, pracującej według kryteriów, których celem byłoby dalsze zwiększanie doskonałości najlepszych zespołów badawczych Europy. Działania podejmowane zgodnie z programem ramowym w dziedzinie badań powinny być ściślej koordynowane z innymi działaniami – europejskimi i krajowymi – promującymi partnerstwa publiczno-prywatne, w tym z inicjatywami międzyrządowymi typu „Eureka”.

20. Rada Europejska apeluje do EBI o wspieranie innowacji i nasilenie działań na rzecz badań i rozwoju – dzięki jak najszybszej finalizacji prac nad mechanizmem finansowania opartym na podziale ryzyka. Rada Europejska oczekuje, że dzięki nowym instrumentom finansowym opartym na współfinansowaniu ze środków EBI i z budżetu UE oraz dzięki zaangażowaniu sektora prywatnego uda się, do roku 2013, osiągnąć do 30 mld euro w postaci kapitału ryzyka i gwarantowanych pożyczek bankowych.

21. Należy dbać o **dynamiczne warunki** poprzez tworzenie atrakcyjnych klastrów. Zachęca się państwa członkowskie do stworzenia naukowcom jednolitego, otwartego i konkurencyjnego europejskiego rynku pracy, zwłaszcza poprzez: usunięcie pozostających utrudnień w mobilności geograficznej i międzysektorowej, poprawę warunków, na jakich zatrudniani są i w jakich pracują naukowcy, oraz przyciąganie młodych utalentowanych naukowców do placówek badawczych. Należy zwiększyć współpracę i transfer technologii pomiędzy publicznymi placówkami badawczymi a przedsiębiorstwami, zarówno w obrębie państw, jak i między nimi; należy też stwarzać warunki pozwalające naukowcom pracować w przedsiębiorstwach.
22. Opracowanie kompleksowego podejścia w zakresie polityki innowacji jest możliwe, jeśli wspierane będą rynki towarów i usług innowacyjnych oraz wybitne osiągnięcia badawcze w zakresie nowych technologii, w tym technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz ekoinnowacji. Wsparcie takie oznaczałoby m.in. wyodrębnienie najlepszych wzorców polityki innowacyjnej, które odznaczałyby się największym potencjałem wytwarzania wartości dodanej i stymulowania wydajności. Ponadto należałoby wzmocnić powiązania pomiędzy działalnością badawczo-rozwojową, systemami innowacji i środowiskiem przedsiębiorców, tak by zwiększyć efektywność procesu innowacyjnego i skrócić czas potrzebny na dopracowanie innowacji i ich komercyjne zastosowanie w produktach i usługach. Stosownie do tego Rada Europejska apeluje o stworzenie dla Europy szeroko zakrojonej strategii innowacyjnej, dzięki której inwestycje w wiedzę zaowocowałyby produktami i usługami. W tym względzie Rada Europejska zwraca uwagę na znaczenie sprawozdania pt. „Tworzenie innowacyjnej Europy”, opracowanego pod kierownictwem Esko Aho, oraz zwraca się do Komisji o ocenę zawartych w sprawozdaniu zaleceń, a do obejmującej wkrótce prezydencję Finlandii – o przedłożenie sprawozdania z postępów do końca 2006 r.
23. **Kształcenie i szkolenia** są nieodzowne, aby zwiększać długoterminowy potencjał UE w zakresie konkurencyjności oraz spójności społecznej. Zasadnicze znaczenie ma poszukiwanie wybitnych osiągnięć i innowacyjnych rozwiązań na wszystkich szczeblach kształcenia i szkolenia – zwłaszcza dzięki lepszym kontaktom między ośrodkami szkolnictwa wyższego, placówkami badawczymi i przedsiębiorstwami. Należy także przyspieszyć reformy gwarantujące wysoką jakość systemów edukacyjnych, ich sprawność i bezstronność. Dzięki krajowym strategiom na rzecz uczenia się przez całe życie obywatele powinni nabywać potrzebne im kompetencje i kwalifikacje, a same strategie powinny otrzymać na szczeblu wspólnotowym rosnące wsparcie ze strony programów edukacyjnych i szkoleniowych, takich jak Erasmus i Leonardo. Także postęp w pracach nad europejskimi ramami kwalifikacji (EFQ) sprzyjać będzie większej mobilności oraz sprawnie funkcjonującemu rynkowi pracy.

24. **Inwestycje w kształcenie i szkolenia** przynoszą wysokie zyski, które zdecydowanie przewyższają poniesione koszty i będą odczuwane jeszcze długo po roku 2010. Inwestycje te powinny skupiać się na dziedzinach, w których zysk gospodarczy i efekt społeczny będą znaczne. Kształcenie i szkolenia muszą zajmować główne miejsce w programie reformy lizbońskiej, i tu zasadnicze znaczenie mieć będzie program uczenia się przez całe życie, opracowany na lata 2007–2013. Rada Europejska apeluje do państw członkowskich, by zachowując krajowe rozwiązania w tym względzie, ułatwiały uczelniom dostęp do uzupełniających – w tym prywatnych – źródeł finansowania oraz by usunęły trudności w tworzeniu partnerstw publiczno-prywatnych z udziałem przedsiębiorstw. Zwraca ponadto uwagę na istotną rolę, jaką uczelnie i ich kadra badawcza pełnią w upowszechnianiu wyników badań i ich transferze do kręgów gospodarczych, oraz na potrzebę rozwijania zdolności i kompetencji kierowniczych u osób zaangażowanych w ten proces. Rada Europejska z zainteresowaniem oczekuje sprawozdania Komisji nt. szkolnictwa wyższego, które to sprawozdanie skupi się szczególnie na trójkącie: kształcenie-badania-innowacje oraz na kontaktach między uczelniami a kręgami gospodarczymi.
25. Rada Europejska odnotowuje znaczenie komunikatu Komisji w sprawie Europejskiego Instytutu Technologii i przeprowadzi dalszą analizę zagadnień, by wraz z innymi działaniami, wzmocnić tworzenie w Europie powiązań i synergii pomiędzy wybitnymi kręgami zajmującymi się działalnością badawczą i innowacyjną. Rada Europejska zgadza się, że Europejski Instytut Technologii – oparty na najwyższej klasy sieci otwartej dla wszystkich państw członkowskich – stanowić będzie ważny krok w likwidowaniu przepaści dzielącej obecnie szkolnictwo wyższe, działalność badawczą i innowacje, wraz z innymi działaniami, które wzmocniają tworzenie powiązań i synergii pomiędzy wybitnymi kręgami zajmującymi się działalnością badawczą i innowacyjną w Europie. W tym kontekście wiodącą rolę powinna odgrywać Europejska Rada ds. Badań Naukowych. Rada Europejska zwraca się do Komisji, by do połowy czerwca 2006 r. przedłożyła wniosek dotyczący dalszych kroków.

b) Uwolnienie potencjału gospodarczego – szczególnie potencjału MŚP

26. Panuje zgoda, że generalnie ważne jest istnienie silnej i konkurencyjnej bazy przemysłowej w Europie oraz że w związku z tym potrzebna jest nowoczesna i spójna koncepcja przemysłu wytwórczego UE. Rada Europejska podkreśla znaczenie, jakie ma osiągnięcie odpowiedniej równowagi pomiędzy podejściami horyzontalnymi i sektorowymi, i przypomina o potrzebie spójności polityk w różnych dziedzinach, która umożliwi większe czerpanie zysków z ewentualnych synergii. Rada Europejska apeluje do państw członkowskich, by aktywnie działały na rzecz kształtowania strategii krajowych i by podejmowały działania promujące konkurencyjność, innowacje i wydajność – poprzez prowadzenie polityki otwartej na wymiar społeczny i potrzeby obywateli w procesie internacjonalizacji i zmian strukturalnych.
27. Rada Europejska docenia, jak niezmiernie ważne jest tworzenie lepszych warunków do działalności gospodarczej, sprzyjających zwłaszcza małym i średnim przedsiębiorstwom, które stanowią trzon gospodarki europejskiej. Na szczeblu wspólnotowym osiągnięto znaczny postęp, głównie dzięki dogłębnym i wszechstronnym ocenom skutków regulacji dokonanych przez Komisję w odniesieniu do nowych wniosków i akcentu położonego w nich na konkurencyjność oraz dzięki stopniowemu wprowadzaniu programu upraszczania. Działania te wymagają uzupełnienia na szczeblu krajowym, dlatego Rada Europejska apeluje do państw członkowskich, by dokonały transpozycji aktów wspólnotowych, egzekwowały i w pełni wdrażały ich przepisy, tak by konsumenci, pracownicy i przedsiębiorcy mogli czerpać korzyści z rynku wewnętrznego.
28. MŚP mają do odegrania kluczową rolę w generowaniu wzrostu gospodarczego i tworzeniu lepszych miejsc pracy w Europie. Trzeba opracować kompleksową politykę wsparcia dla wszystkich typów MŚP oraz stworzyć im warunki prawne cechujące się prostotą, przejrzystością i łatwością stosowania. Systematycznie należy stosować zasadę „małe przedsiębiorstwa przede wszystkim”, która powinna też przyświecać wszystkim pracom legislacyjnym z tej dziedziny na szczeblu wspólnotowym i krajowym. Dlatego Rada Europejska nakłania Komisję do przyspieszenia prac nad konkretnymi rozwiązaniami, mającymi stymulować wzrost i rozwój MŚP, takimi jak: dłuższe okresy przejściowe, zmniejszone opłaty, uproszczone wymagania dotyczące sprawozdawczości oraz wyłączeń. Rada Europejska oczekuje także, że Komisja nadal będzie wspomagać państwa członkowskie w dostrajaniu ich polityki w zakresie MŚP i że nadal propagować będzie dialog ze wszystkimi zainteresowanymi stronami.

29. Wzywa się Komisję, by rozpoczęła pomiar kosztów administracyjnych związanych z przepisami UE w poszczególnych obszarach, skupiając szczególną uwagę na MŚP i na ustaleniu, które koszty powodowane są bezpośrednio prawodawstwem UE, a które zależą od indywidualnego sposobu transpozycji przepisów UE przez państwa członkowskie. Pomiar ten powinien być skoordynowany z bieżącymi inicjatywami krajowymi. Na tej podstawie zachęca się Komisję do zbadania możliwości wyznaczenia w konkretnych sektorach celów ilościowych, według których zmniejszane byłyby obciążenia administracyjne, i do złożenia Radzie sprawozdania z postępów do końca 2006 r. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie się Komisji do dalszego ograniczania statystycznych obciążeń przypadających na MŚP.
30. Państwa członkowskie powinny do roku 2007 zorganizować punkty kompleksowej obsługi (*one-stop-shop*) – lub wprowadzić rozwiązania równoważne – pozwalające prosto i szybko założyć firmę. Powinny także przedsięwziąć stosowne środki, by znacząco skrócić średni czas potrzebny do założenia firmy, szczególnie takiej jak MŚP: celem jest stworzenie do końca roku 2007 możliwości założenia firmy w dowolnym miejscu UE w ciągu jednego tygodnia. Opłaty związane z rozpoczęciem działalności powinny być maksymalnie niskie, a przyjęcie do pracy pierwszego pracownika powinno wymagać kontaktu najwyżej z jednym punktem obsługi organu administracji publicznej.
31. Europa potrzebuje większej liczby przedsiębiorców o odpowiednich umiejętnościach – zdolnych z powodzeniem konkurować na rynku. Dlatego Rada Europejska zwraca uwagę, że potrzeba klimatu generalnie sprzyjającego przedsiębiorczości oraz odpowiednich warunków ramowych ułatwiających i stymulujących przedsiębiorczość, i równocześnie nakłania państwa członkowskie do wzmocnienia odpowiednich działań, m.in. krzewienia przedsiębiorczości drogą kształcenia i szkoleń na odpowiednim poziomie edukacji. W krzewieniu przedsiębiorczości i w zachęcaniu obywateli do wyboru kariery właściciela firmy ważną rolę mogą odegrać też systemy informacji, media oraz branże twórcze. Także w krajowych programach reform i sprawozdaniach z ich realizacji należy wyraźnie zaznaczyć środki służące poprawie warunków działalności MŚP i zachęceniu większej liczby osób, zwłaszcza kobiet i ludzi młodych, do zostania przedsiębiorcami.

32. Wzrost MŚP zależy głównie od w pełni zintegrowanego rynku finansowego oraz wystarczającego dostępu do środków finansowych. Jeśli problem nie zostanie właściwie potraktowany, brak funduszy nadal będzie utrudniał innowacje w ramach MŚP. Na szczeblu wspólnotowym środki finansowe zostaną udostępnione dzięki instrumentom finansowym w ramach najbliższych programów wspólnotowych – szczególnie siódmego ramowego programu badawczego oraz programu na rzecz konkurencyjności i innowacji. Ponadto Rada apeluje do państw członkowskich, by w pełni wykorzystywały możliwości oferowane w ramach funduszy strukturalnych – za pomocą istniejących i nowych instrumentów finansowania, takich jak JEREMIE. Na większą uwagę zasługuje także potencjał MŚP w zakresie praw własności intelektualnej. Wreszcie MŚP będą miały łatwiejszy dostęp do rynków, jeśli ułatwi im się dostęp do rynków zamówień publicznych i standaryzacji oraz wspierać się będzie ich rozwój na skalę międzynarodową.
33. Rada Europejska pozytywnie ocenia zamiar Komisji, by w pełni uwzględnić potrzebę rozważenia zmiany przepisów obowiązujących w zakresie pomocy państwa mających znaczenie dla MŚP oraz uproszczenia procedur administracyjnych, m.in. poprzez umożliwienie szerszych wyłączeń grupowych, przy jednoczesnym zachowaniu celu polegającego na zmniejszeniu i lepszym ukierunkowaniu pomocy państwa. W związku z tym Rada Europejska odnotowuje możliwości przeznaczenia do 15 mln euro na pomoc w zakresie inwestycji i zatrudnienia bez konieczności powiadamiania. Z zadowoleniem przyjmuje również zamiar Komisji, by przeprowadzić analizę możliwości podwojenia kwoty *de minimis*, przy pełnym uwzględnieniu trwających konsultacji i zgodnie z traktatem oraz istniejącym orzecznictwem. Ogólnie ujmując, uwzględniając zewnętrzne aspekty konkurencyjności, Rada Europejska uważa, że przegląd zasad pomocy państwa powinien zachęcić do wysokiego poziomu inwestycji w Europie i zwiększyć atrakcyjność Europy pod względem przyszłych inwestycji.

c) *Zwiększanie możliwości zatrudnienia grup priorytetowych*

34. Zwiększenie zatrudnienia w Europie pozostaje jednym z głównych priorytetów reformy. Podjęte w ostatnich latach reformy rynku pracy zaczynają przynosić owoce. Głównym celem jest zwiększenie udziału różnych grup społecznych w rynku pracy, zwłaszcza młodzieży, kobiet, starszych pracowników, osób niepełnosprawnych, imigrantów legalnie przebywających na terenie danego kraju i przedstawicieli mniejszości. Aby osiągnąć te cele, należy podejmować działania w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi.

35. Korzystając z poprawy prognoz gospodarczych w Europie, które zwiastują tworzenie miejsc pracy w większej liczbie i o wyższej jakości, należy dołożyć większych starań, by wdrożyć europejską strategię zatrudnienia oraz przeprowadzić trzy priorytetowe działania: przyciągnąć więcej ludzi do pracy i utrzymać ich zatrudnienie; zwiększyć podaż siły roboczej i zmodernizować systemy ochrony socjalnej, zwiększyć umiejętności adaptacyjne pracowników i przedsiębiorstw; zwiększyć inwestycje w kapitał ludzki poprzez lepsze kształcenie i rozwijanie umiejętności. Lepsza organizacja pracy, jakość życia zawodowego oraz stałe doskonalenie zawodowe – to czynniki, które należy przeanalizować z myślą o szybkim zwiększeniu wydajności pracy.
36. Mając na uwadze stopniowo narastające ożywienie gospodarcze, należy przedsięwziąć dalsze aktywne środki, które spowodują wzrost zatrudnienia w Europie o co najmniej 2 miliony miejsc pracy rocznie do roku 2010, co stanowić będzie kolejny krok w realizacji celów zatrudnienia wyznaczonych w ramach partnerstwa na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego.
37. Rada Europejska apeluje do państw członkowskich, by:
- rozwijały zasady pracy zgodnej z cyklem życiowym, które umożliwiają szybką zmianę miejsc pracy przez całe życie zawodowe, przynoszą wzrost liczby godzin przepracowanych ogółem w gospodarce, a także sprzyjają zrationalizowaniu inwestycji w kapitał ludzki,
 - kontynuowały zwrot ku aktywnym i zapobiegawczym formom polityki, motywującym ludzi do szukania płatnego zatrudnienia oraz pomagające im w tych poszukiwaniach,
 - trafniej planowały działania mające służyć osobom o niskich kwalifikacjach i niskich zarobkach, a zwłaszcza osobom na obrzeżach rynku pracy.
38. Należy pilnie poprawić sytuację młodych ludzi na rynku pracy oraz znacznie zredukować bezrobocie w tej grupie. Dlatego Rada Europejska podkreśla, że zgodnie z celem uzgodnionym na rok 2010 należy wzmocnić wysiłki, by odsetek uczniów przedwcześnie kończących edukację zmniejszył się do 10% oraz by co najmniej 85% osób w wieku 22 lat miało wykształcenie średnie. Do końca roku 2007 każda młoda osoba, która przerwała naukę i pozostaje bez pracy, powinna w ciągu sześciu miesięcy otrzymać propozycję pracy, stażu, dodatkowego szkolenia lub innego rozwiązania ułatwiającego zatrudnienie się; a do roku 2010 termin przedstawienia takiej propozycji powinien wynosić nie więcej niż cztery miesiące.

39. Aby dać starszym pracownikom motywację do przedłużania życia zawodowego, należy wdrażać – co Rada Europejska podkreśla – strategię na rzecz aktywnego starzenia się. W związku z tym należy rozważyć: zachęty do przedłużania życia zawodowego, stopniowe przechodzenie na emeryturę, pracę w niepełnym wymiarze, poprawę jakości pracy oraz zachęty celowe, dzięki którym liczba starszych pracowników uczestniczących w szkoleniach będzie rosła szybciej niż ogólny wskaźnik dla całej populacji pracowników.
40. Zwracając uwagę, że polityka równości płci jest nieodzowna dla osiągnięcia wzrostu gospodarczego, dobrobytu i konkurencyjności, Rada Europejska podkreśla, że przyszła pora na zdecydowane zobowiązanie się – na szczeblu europejskim – do urzeczywistnienia polityki promującej zatrudnianie kobiet i gwarantującej większą równowagę między życiem osobistym i zawodowym. Dlatego Rada Europejska zatwierdza europejski pakt na rzecz równości płci (patrz załącznik II) i przyznaje, że dostępność dobrej opieki nad dziećmi powinna się zwiększać zgodnie z krajowymi celami państw członkowskich.
41. Rada Europejska podkreśla, że w krajowych programach reform należy systematyczniej opracowywać kompleksowe strategie polityczne, które zwiększą zdolności przystosowawcze pracowników i przedsiębiorstw. Dlatego Rada Europejska zwraca się do państw członkowskich o zwrócenie szczególnej uwagi na zasadnicze wyzwanie, jakim jest wyważone połączenie elastyczności rynku pracy z bezpieczeństwem socjalnym (*flexicurity*): Europa musi wykorzystać pozytywne zależności łączące konkurencyjność, zatrudnienie i bezpieczeństwo socjalne. Dlatego zachęca się państwa członkowskie – odpowiednio do sytuacji na ich własnych rynkach pracy – do prowadzenia reform rynku pracy oraz polityki społecznej zgodnej z duchem zintegrowanej polityki *flexicurity*: odpowiednio dostosowanej do konkretnych warunków instytucjonalnych oraz uwzględniającej segmentację rynku pracy. W związku z tym Komisja, wraz z państwami członkowskimi i partnerami społecznymi, zbada możliwość opracowania zestawu wspólnych zasad w zakresie *flexicurity*. Zasady te mogłyby stanowić użyteczny układ odniesienia w staraniach, by bardziej otworzyć rynki pracy, zwiększyć ich adaptację do zmian oraz stworzyć więcej produktywnych miejsc pracy.
42. Rada Europejska zwraca również uwagę na propozycję Komisji, by utworzyć dostępny dla wszystkich państw członkowskich fundusz dostosowania do globalizacji i zapewnić w ten sposób dodatkowe wsparcie pracownikom, którzy utracili pracę w wyniku poważnych zmian strukturalnych w światowych systemach handlu, oraz pomóc im w zmienianiu kwalifikacji i poszukiwaniu pracy; Rada Europejska nakłania Radę, Parlament Europejski i Komisję do podjęcia odpowiednich kroków, by jak najszybciej uruchomić ten fundusz – najlepiej z dniem 1 stycznia 2007 r.

CZĘŚĆ DRUGA
EUROPEJSKA POLITYKA ENERGETYCZNA

43. Rada Europejska odnotowuje liczne, stojące przed Europą wyzwania związane z sektorem energetycznym, a mianowicie: obecną trudną sytuację na rynkach ropy naftowej i gazu, rosnącą zależność od przywozu, ograniczone osiągnięcia w zakresie dywersyfikacji, wysokie i niestabilne ceny energii, wzrost ogólnoświatowego popytu na energię, zagrożone bezpieczeństwo krajów produkcji i tranzytu oraz tras transportu, rosnącą groźbę zmian klimatu, niskie tempo postępów w zakresie racjonalnego wykorzystania energii i wykorzystania jej odnawialnych źródeł, potrzebę większej przejrzystości rynków energii oraz dalszej integracji krajowych rynków energii i wzajemnych połączeń wobec zbliżającego się zakończenia procesu liberalizacji rynku energii (lipiec 2007 r.), niepełną koordynację między podmiotami działającymi w sektorze energetycznym przy jednoczesnej potrzebie znacznych inwestycji w infrastrukturę energetyczną. Brak reakcji na te wyzwania ma bezpośredni wpływ na środowisko naturalne w UE oraz na zatrudnienie i potencjał wzrostu gospodarczego.
44. W odpowiedzi na te wyzwania Rada Europejska – powołując się na celnie sformułowaną zieloną księgę Komisji „Europejska strategia na rzecz zrównoważonej, konkurencyjnej i bezpiecznej energii” oraz na ustalenia Rady – wzywa do sformułowania europejskiej polityki energetycznej, która w perspektywie zapewnić ma: skuteczną politykę wspólnotową, spójność pomiędzy państwami członkowskimi oraz zgodność działań podejmowanych w różnych dziedzinach polityki i która pozwoli osiągnąć w sposób zrównoważony trzy następujące cele: bezpieczeństwo dostaw, konkurencyjność i długoterminową równowagę ekologiczną.
45. Rada Europejska podkreśla, że polityka energetyczna – jeśli ma umożliwić osiągnięcie takiej spójności zarówno w wewnętrznej, jak i zewnętrznej polityce UE – musi być skuteczną odpowiedzią na potrzeby wielu dziedzin polityki. Jako element strategii wzrostu gospodarczego i dzięki otwartym i konkurencyjnym rynkom, stymuluje ona inwestycje, rozwój technologiczny oraz handel krajowy i zagraniczny. Silnie łączy się z polityką ochrony środowiska naturalnego oraz ma bliski związek z polityką zatrudnienia, polityką regionalną, a w szczególności z polityką transportową. Ponadto elementy polityki zagranicznej i polityki rozwoju mają coraz większe znaczenie w promowaniu celów polityki energetycznej wraz z innymi państwami. Rada Europejska apeluje zatem o lepszą koordynację między odpowiednimi składami Rady oraz zachęca Komisję Europejską, aby przygotowując kolejne działania, uwzględniała zasady lepszych uregulowań prawnych.

46. Opracowując taką europejską politykę energetyczną, należy posiadać odpowiednią wiedzę i rozeznanie w zakresie potrzeb i polityk energetycznych państw członkowskich oraz mieć na uwadze strategiczną rolę sektora energetycznego. Europejska polityka energetyczna powinna zatem opierać się na wspólnych długoterminowych perspektywach podaży i popytu oraz na obiektywnej i przejrzystej ocenie zalet i wad wszystkich źródeł energii, a także przyczyniać się do osiągnięcia w sposób zrównoważony trzech głównych celów:

a) Zwiększenia bezpieczeństwa dostaw poprzez:

- wypracowanie wspólnego podejścia do polityki zewnętrznej wspierającego cele polityki energetycznej, pogłębianie dialogu dotyczącego energetyki między UE i jej państwami członkowskimi z jednej strony, a ich głównymi partnerami – czy to państwami produkującymi energię, państwami tranzytowymi, czy państwami odbiorcami energii – z drugiej strony, we współpracy z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi
- większą dywersyfikację pod względem zarówno zewnętrznych, jak i rodzimych źródeł, dostawców oraz tras transportu dzięki inwestycjom w niezbędną infrastrukturę, w tym w instalacje gazu płynnego
- zapewnienie wspólnego podejścia operacyjnego w celu zaradzenia sytuacjom kryzysowym, w duchu solidarności i z poszanowaniem zasady pomocniczości

b) Zapewnienia – w stabilnych ramach regulacyjnych – konkurencyjnej gospodarki europejskiej oraz zaopatrzenia w energię po przystępnych cenach zarówno przedsiębiorstw, jak i odbiorców indywidualnych, poprzez:

- współpracę z państwami członkowskimi w celu zakończenia procesu otwierania wewnętrznego rynku energii elektrycznej i gazu dla wszystkich konsumentów do połowy 2007 roku, przy uwzględnieniu szczególnych warunków panujących w niektórych małych i odizolowanych państwach członkowskich
- zapewnienie pełnego, skutecznego i przejrzystego wdrożenia przepisów rynku wewnętrznego, co powinno mieć również kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa dostaw
- propagowanie wśród krajów sąsiadujących rozwiązań zbliżonych do tych, które zostały zastosowane na wewnętrznym rynku energii, poprawę koordynacji między organami regulacyjnymi sektora energetycznego oraz zwiększanie ich roli

- szybszy rozwój regionalnej współpracy energetycznej w całej UE, ułatwiający integrację rynków regionalnych z rynkiem wewnętrznym UE oraz dalszy rozwój tego ostatniego, przy szczególnym uwzględnieniu krajów i regionów w znacznym stopniu odciętych od rynku energii UE
- wspieranie szybkiej i spójnej rozbudowy infrastruktury i możliwości magazynowania, a zwłaszcza wzajemnych połączeń dla gazu i energii elektrycznej, które w przypadku energii elektrycznej mają objąć docelowo co najmniej 10% mocy zainstalowanej państw członkowskich; przy czym Rada Europejska uzgodniła w roku 2002 w Barcelonie, że przede wszystkim zaangażowane przedsiębiorstwa powinny spełniać wymogi finansowania
- przeprowadzenie przeglądu istniejących dyrektyw oraz ram prawnych w celu przyspieszenia administracyjnych procedur przyznawania zezwoleń na projekty inwestycyjne oraz stworzenia bardziej im sprzyjających warunków prawnych

c) Promowanie równowagi ekologicznej poprzez:

- umocnienie wiodącej pozycji UE dzięki przyjęciu ambitnego, choć realistycznego planu działania w sprawie racjonalnego wykorzystywania energii, mając na uwadze potencjalne oszczędności energii w UE, które według ocen Komisji osiągną 20% do roku 2020, oraz uwzględniając środki już wdrożone przez państwa członkowskie
- umocnienie wiodącej pozycji UE dzięki dalszemu, obejmującemu całą UE, rozwojowi energii ze źródeł odnawialnych (harmonogram działania) na podstawie przeprowadzonej przez Komisję analizy dotyczącej sposobów, jak osiągnąć obecnie obowiązujące cele (na rok 2010) oraz jak, optymalizując koszty, utrzymać na dłuższą metę starania bieżące, np. zakładając zwiększenie do roku 2015 udziału energii ze źródeł odnawialnych – do 15% i udziału biopaliw – do 8%, a także opracowując średnio- i długoterminową strategię, by zmniejszyć zależność UE od energii importowanej i zrealizować przy tym cele strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, przy uwzględnieniu trudności, z którymi borykają się wyspy lub regiony w znacznym stopniu odcięte od rynku energii UE
- realizację planu działania w sprawie biomasy

- w związku z pracami nad średnio- i długoterminową strategią UE w celu przeciwdziałania zmianom klimatu – dokończenie przeglądu unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, będącego sposobem na osiągnięcie celów w walce ze zmianami klimatu przy optymalizacji kosztów, zapewnienie inwestorom pewności na średnią i dłuższą metę oraz ocenienie potencjału różnych sektorów pod kątem tych celów
- zapewnienie odpowiedniego wsparcia – od strony krajowych i wspólnotowych rozwiązań w zakresie badań, rozwoju i demonstracji – na rzecz racjonalnego wykorzystywania energii, zrównoważonych źródeł energii i technologii o niskiej emisji zanieczyszczeń

47. Dążąc do tych głównych celów, europejska polityka energetyczna powinna:

- zapewniać przejrzystość i niedyskryminację na rynkach,
- być zgodna z regułami konkurencji,
- być zgodna z zobowiązaniami z tytułu świadczenia usług publicznych,
- w pełni respektować suwerenność państw członkowskich w zakresie pierwotnych źródeł energii oraz wyboru źródeł energii.

48. Rada Europejska zachęca Komisję Europejską i Wysokiego Przedstawiciela do bliskiej współpracy w istotnej kwestii zewnętrznych stosunków w zakresie energii oraz do udziału w opracowaniu strategii UE, która może zostać omówiona na kolejnym posiedzeniu Rady Europejskiej.

49. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, by systematycznie – począwszy od roku 2007 – dokonywać strategicznego przeglądu w dziedzinie energetyki, głównie pod kątem celów i działań potrzebnych do stworzenia średnio- i długoterminowej zewnętrznej polityki energetycznej. Przy tej okazji państwa członkowskie mogłyby przedstawić sprawozdania z realizacji działań, stanowiących przedmiot zainteresowania Europy. W drugiej połowie roku 2006 powinny odbyć się dyskusje przygotowawcze.

50. W załączniku III przedstawiono wiele możliwych działań, które mogą przyczynić się do realizacji powyższych celów. Decyzje co do nowych działań powinny uzupełniać się z pracami prowadzonymi w ramach istniejących międzynarodowych instytucji, forów, mechanizmów czy procesów. W związku z tym Rada Europejska zwraca się do Komisji i Rady, by przygotowały zestaw działań z konkretnym harmonogramem, dzięki czemu Rada Europejska będzie mogła przyjąć, na posiedzeniu wiosną 2007 roku, uszeregowany według priorytetów plan działania.

51. Z uwagi na pilny charakter nadchodzących wyzwań Rada Europejska zwraca się do Komisji, by podjęła następujące czynności:
- przedstawienie, do połowy roku 2006, planu działania w sprawie racjonalnego wykorzystania energii
 - realizacja planu działania w sprawie biomasy
 - opracowanie priorytetowego planu połączeń wzajemnych oraz ułatwienie realizacji priorytetowych przedsięwzięć infrastrukturalnych służących dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia oraz integracji rynków regionalnych z wewnętrznym rynkiem UE, uwzględniając przy tym wiodącą rolę, jaką odgrywają zaangażowane przedsiębiorstwa
 - zwiększenie skuteczności dialogu UE-Rosja, m.in. w odniesieniu do ratyfikacji karty energetycznej oraz zawarcia protokołu w sprawie tranzytu podczas rosyjskiego przewodnictwa w grupie G8
 - opracowanie strategii popularyzowania wśród krajów sąsiadujących systemem wewnętrznego rynku energii
 - zapewnienie, że w siódmym programie ramowym problem energii zyska odpowiednią rangę
 - rozpoczęcie analizy długoterminowych perspektyw podaży i popytu
 - zwiększenie przejrzystości rynku energii, zwłaszcza pod względem danych dotyczących możliwości magazynowania gazu oraz rezerw ropy naftowej

CZEŚĆ TRZECIA

UTRZYMANIE TEMPA PRAC WE WSZYSTKICH DZIEDZINACH

a) *Zapewnienie stabilności i równowagi finansów publicznych*

52. Aktualnie 12 państw członkowskich UE wykazuje nadmierny deficyt, a kilka państw – zadłużenie przekraczające 60% PKB. W tej sytuacji Rada Europejska apeluje do państw członkowskich, by wykorzystały narastające ożywienie gospodarcze jako okazję do dalszej konsolidacji finansów publicznych budżetu zgodnie z paktem na rzecz stabilności i wzrostu. W związku z następującym ożywieniem państwa członkowskie powinny szybko zbliżyć się do celu średnioterminowego, a państwa o nadmiernym deficycie powinny ambitnie podejść do konsolidacji finansów publicznych, tak by jak najszybciej zniwelować nadmierny deficyt.
53. W wielu państwach członkowskich potrzeba dalszych kompleksowych reform, które poprawiłyby długoterminową wydolność ich systemów opieki społecznej i pozwoliłyby stawić czoła gospodarczym i finansowym skutkom starzenia się społeczeństw. W tym względzie Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie na temat wpływu starzejących się społeczeństw na wydatki publiczne i potwierdza obowiązujący charakter trójczłonowej strategii zmierzającej do: redukcji długu publicznego, zwiększenia wskaźników zatrudnienia i wydajności oraz reformy systemów emerytalno-rentowych i systemów opieki zdrowotnej. Propagować należy działania zniechęcające do wczesnego wycofywania się z życia zawodowego lub zmierzające do obniżenia kosztów świadczeń emerytalno-rentowych. Ponadto Rada Europejska zwraca się do Komisji, by do końca 2006 r. dokonała kompleksowej oceny zrównoważenia finansów publicznych państw członkowskich, przy użyciu wspólnie uzgodnionych zasad; ocena ta będzie następnie przedmiotem dyskusji Rady.
54. Rada Europejska podkreśla konieczność dalszego uporządkowania i dalszej racjonalizacji wydatków publicznych i podatków, co poprawiłoby jakość finansów publicznych oraz sprzyjało wzrostowi gospodarczemu i działaniom promującym zatrudnienie – zgodnie z priorytetami partnerstwa na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.

55. Integracja walutowa zwiększa wzajemne oddziaływania gospodarcze wśród jej uczestników. Członkostwo w strefie euro sprawia, że szczególnej wagi nabiera także skuteczna koordynacja polityczna, która zapewnia dyscyplinę budżetową i elastyczność w reakcji na szoki asymetryczne oraz pozwala kontynuować dostosowania strukturalne konieczne np. w przypadku zaburzeń konkurencyjności. Z tego względu dalsza konsolidacja finansów publicznych oraz pogłębienie reform strukturalnych na rynkach towarów, usług, pracy i nieruchomości mają szczególne znaczenie dla państw członkowskich strefy euro oraz wymagają skutecznej koordynacji polityki w tej strefie.

b) *Dokończenie tworzenia rynku wewnętrznego i promowanie inwestycji*

56. Kluczowym czynnikiem realizacji celów odnowionej strategii jest poszerzenie i pogłębienie rynku wewnętrznego. Dlatego Rada Europejska apeluje, by:

- osiągnąć ostateczne porozumienie co do pakietu REACH przed końcem roku 2006 oraz – o ile możliwe będzie osiągnięcie w pierwszym czytaniu porozumienia między Parlamentem Europejskim a Radą – co do ściśle powiązanego z nim rozporządzenia w sprawie klasyfikacji i oznakowania substancji i mieszanin niebezpiecznych,
- dokończyć prace nad stworzeniem na szczeblu unijnym i międzynarodowym skutecznych ram prawnych służących ochronie praw własności intelektualnej;
- osiągnąć dalsze postępy w upraszczaniu i unowocześnianiu systemów VAT-u i ceł,
- propagować w pełni zintegrowany i dobrze działający rynek finansowy, a także lepszy dostęp do źródeł finansowania – szczególnie poprzez: wdrożenie planu działania w zakresie usług finansowych (FSAP) oraz roboczego programu Komisji zarysowanego w Białej księdze w sprawie polityki usług finansowych (na lata 2005–2010), osiągnięcie postępów w pracach nad rozliczaniem transakcji w obrocie papierami wartościowymi oraz przenoszeniem tych papierów, stworzenie jednolitego obszaru płatniczego w UE, poprawę warunków nadzoru nad transgranicznymi sektorami finansowymi oraz udoskonalenia zasad zarządzania kryzysowego, a także wzajemne uznawanie standardów księgowości z USA.

57. Powołując się na swoje konkluzje z marca 2005 r. oraz konkluzje Rady ds. Konkurencyjności z dnia 13 marca 2006 r., Rada Europejska podkreśla, że wewnętrzny rynek usług musi zostać w pełni urzeczywistniony, przy zachowaniu europejskiego modelu socjalnego, poprzez osiągnięcie szerokiego porozumienia w kwestii dyrektywy usługowej. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje wynik głosowania w Parlamencie Europejskim i z zainteresowaniem oczekuje na zmieniony wniosek Komisji. Rada Europejska zwraca szczególną uwagę na zamiar Komisji, by zmieniony wniosek oprzeć w dużej mierze na wynikach pierwszego czytania w Parlamencie Europejskim, oraz wyraża nadzieję, że instytucje europejskie będą mogły szybko sfinalizować proces legislacyjny.
58. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje zaprezentowany przez Komisję komunikat nt. stosowania rozwiązań przejściowych dotyczących swobodnego przepływu oraz przyjmuje do wiadomości zawartą w komunikacie ich ocenę. Mając na względzie zarysowaną sytuację oraz bazując na zebranych doświadczeniach, państwa członkowskie powiadomią Komisję o swoich zamiarach zgodnie z odpowiednimi postanowieniami traktatu o przystąpieniu z 2003 r.
59. Rada Europejska apeluje do państw członkowskich, by dokonały transpozycji aktów wspólnotowych, egzekwowały i w pełni wdrażały ich przepisy, tak by konsumenci, pracownicy i przedsiębiorcy mogli korzystać z zysków, jakie przynoszą konkurencyjne rynki bez granic.
60. Rada Europejska przypomina program haski z listopada 2004 r., zgodnie z którym legalna migracja mogłaby odegrać ważną rolę w podwyższaniu jakości europejskiej gospodarki opartej na wiedzy, wspieraniu dalszego rozwoju gospodarczego, i tym samym mogłaby przyczynić się do realizacji partnerstwa na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Przyjmuje do wiadomości plan polityki w dziedzinie legalnej migracji, opracowany przez Komisję i przedstawiony w grudniu 2005 r.

61. Należycie uwzględniając zasady pomocniczości i proporcjonalności, a także konieczność przestrzegania dorobku prawnego Wspólnoty, Rada Europejska podkreśla znaczenie, jakie mają dla niej lepsze uregulowania prawne na szczeblu krajowym i europejskim, gdyż są one kluczowym elementem osiągnięcia celów partnerstwa na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego, oraz apeluje do wszystkich instytucji i państw członkowskich, by wypełniały swoje odnośne zobowiązania obejmujące m.in. solidną i przekrojową ocenę skutków regulacji i kalkulację kosztów administracyjnych oraz stopniową realizację programu upraszczania priorytetowo traktowanych sektorów: gospodarki odpadami, budownictwa i przemysłu samochodowego. Zbędne obciążenia biurokratyczne hamują aktywność gospodarczą i stanowią poważną przeszkodę w rozwoju bardziej innowacyjnej gospodarki opartej na wiedzy. Obciążenia takie szkodzą szczególnie małym i średnim przedsiębiorstwom, które dają dwie trzecie miejsc pracy w Europie.
62. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, by przedstawić analizę dotychczasowych postępów, wskazującą równocześnie obszary, w których konieczna jest kontynuacja prac na rzecz dalszego postępu we wszystkich aspektach lepszych uregulowań prawnych: upraszczaniu, ocenie skutków regulacji, uchyleniach i odwołaniach, kodyfikacji, analizie sektorowej, ograniczaniu obciążeń administracyjnych, angażowaniu przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Rada Europejska przypomina, że lepsze uregulowania prawne są również kwestią, którą państwa członkowskie powinny wdrożyć w swoich krajowych systemach stanowienia prawa i przy transpozycji prawa wspólnotowego, a także potwierdza swoje zdecydowanie, by dokonywać postępów we wszystkich powyższych aspektach.
63. Rada Europejska docenia znaczenie, jakie mają: dalekowzroczna polityka konkurencji, uregulowania ramowe ułatwiające dostęp do rynku oraz reforma pomocy państwa – kluczowe elementy polityki pozwalające stwarzać zachęty do innowacji i optymalnie rozdzielać zasoby produkcyjne. Docenia ważną rolę, jaką konkurencja ma do odegrania w efektywnym urzeczywistnieniu rynku europejskich usług sieciowych. Apeluje do państw członkowskich o podjęcie działań w tych dziedzinach.

64. Rada Europejska dostrzega, że kluczowe znaczenie dla partnerstwa na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego ma bardziej produktywnie korzystanie z technologii informacyjnych i komunikacyjnych w przedsiębiorstwach i administracji w całej Unii Europejskiej. Polityka dotycząca tych technologii – celowa, skuteczna i zintegrowana zarówno na szczeblu europejskim, jak i krajowym – jest nieodzowna, jeśli cele strategii dotyczące wzrostu gospodarczego i wydajności mają zostać osiągnięte. W tym kontekście zwraca uwagę na znaczenie, jakie dla konkurencyjności ma zmniejszenie opłat za *roaming*. Dlatego Rada Europejska ze swojej strony apeluje do Komisji i państw członkowskich o intensywne wdrażanie nowej strategii i2010. Z uwagi na znaczenie technologii informacyjnych i komunikacyjnych Rada Europejska zwraca się do Finlandii, obejmującej wkrótce przewodnictwo UE, by powróciła do tej kwestii przed końcem 2006 r.
65. Aby dokończyć tworzenie rynku wewnętrznego oraz go pogłębić, konieczne są dalsze starania o postęp w rozbudowywaniu, ulepszaniu, zapewnianiu wzajemnych połączeń i interoperacyjności infrastruktury europejskiej. Rada Europejska podkreśla, jak ważne jest zrealizowanie przedsięwzięć związanych z sieciami transeuropejskimi w dziedzinie transportu i energii oraz jak istotne jest, by państwa członkowskie i instytucje europejskie właściwie zachęcały do inwestycji w infrastrukturę.
66. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje wkład Grupy EBI we wspieranie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia; wkład ten – jako kontynuacja europejskich działań na rzecz wzrostu gospodarczego prowadzona przy użyciu nowych instrumentów finansowych łączących wieloletnie zasoby UE i EBI – spowoduje jakościowe przesunięcie w operacjach banku: ku większej wartości dodanej i ryzyku, a tym samym zmobilizuje kapitał prywatny do udostępnienia znacznie większych środków na finansowanie pro wzrostowych inwestycji w działalność badawczo-rozwojową, MŚP, infrastrukturę i bezpieczeństwo energetyczne w Europie.
67. Rada Europejska zwraca się do właściwych podmiotów o bezzwłoczne podjęcie koniecznych działań uzupełniających – z uwzględnieniem ostatecznego porozumienia co do perspektywy finansowej, z zachowaniem zasad uzgodnionych w odniesieniu do kapitału EBI (czyli: żadnych podwyżek kapitału przed rokiem 2010 oraz samofinansowanie z rezerw) oraz z dopełnieniem wymogu, by EBI wykonywał swoje traktatowe zadania. Podkreśla też, że ścisła współpraca między EBI a Komisją oraz między EBI a EBOR-em jest konieczna, aby w pełni wykorzystać te instytucje jako katalizatory wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.

68. Rada Europejska zwraca także uwagę, jak ważne jest zagwarantowanie otwartych i konkurencyjnych rynków w Europie i poza nią. Ambitny i równomiernie rozłożony wynik negocjacji WTO w ramach dauhańskiego programu rozwoju może mieć istotny wpływ na wzrost gospodarczy Europy.

c) Poglębianie spójności społecznej

69. Nowa strategia na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego zapewnia warunki, w których powstaje sprzężenie zwrotne między polityką gospodarczą, polityką zatrudnienia i polityką społeczną, co z kolei zapewnia równoległy postęp pod względem tworzenia miejsc pracy, zwiększania konkurencyjności i pogłębiania spójności społecznej zgodnie z wartościami europejskimi. Aby europejski model socjalny zachował długoterminową wydolność, Europa musi zwiększyć starania ukierunkowane na podniesienie stopy wzrostu gospodarczego, zapewnienie wyższego wskaźnika zatrudnienia i wydajności, podkreślając aspekt integracji społecznej i ochrony socjalnej – zgodnie z celami agendy społecznej.

70. Podczas wiosennego posiedzenia w marcu 2005 r. Rada Europejska stwierdziła przy okazji śródkresowej oceny strategii, że wzrost gospodarczy i zatrudnienie mają służyć spójności społecznej. Pamiętając o tym, Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje wspólne sprawozdanie nt. ochrony socjalnej i integracji społecznej oraz nowe cele i metody pracy w tym zakresie; zwraca się również do państw członkowskich o składanie – do września 2006 r. – krajowych sprawozdań nt. ochrony socjalnej i integracji społecznej w latach 2006-2008. Komisja i Rada prześlą Radzie Europejskiej, zebranej na wiosennym posiedzeniu, informacje ze wspólnego sprawozdania z postępów w dziedzinie ochrony socjalnej i integracji społecznej. Rada Europejska podkreśla również wkład, jaki przedsiębiorstwa mogą wnieść poprzez swoje społecznie odpowiedzialne działania, oraz z zadowoleniem przyjmuje niedawny komunikat Komisji w tej kwestii.

71. Rada Europejska podkreśla, że polityka w dziedzinie ochrony socjalnej i integracji społecznej musi ściśle korespondować z działaniami w ramach partnerstwa na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – zarówno na poziomie krajowym, jak i europejskim – tak by polityka gospodarcza, polityka zatrudnienia i polityka społeczna pozytywnie na siebie oddziaływały, a ochrona socjalna traktowana byłaby jako czynnik produktywny.

72. Rada Europejska potwierdza, że jednym z celów partnerstwa na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia jest podjęcie działań radykalnie zmierzających do ograniczenia skali ubóstwa oraz wykluczenia społecznego do roku 2010. Unia i państwa członkowskie powinny kontynuować politykę integracji społecznej w jej różnorodnych wymiarach, koncentrując się na grupach docelowych, takich jak ubogie dzieci. Rada Europejska zwraca się do państw członkowskich, by podjęły działania konieczne w celu szybkiej i znaczącej redukcji ubóstwa wśród dzieci, dając wszystkim dzieciom równe szanse, niezależnie od ich pochodzenia społecznego.
73. Rada Europejska podkreśla, że z uwagi na zmiany demograficzne w Unii Europejskiej należy zwiększyć wskaźniki zatrudnienia oraz propagować umiejętność godzenia pracy z życiem rodzinnym. Aby sprostać niekorzystnym tendencjom demograficznym, konieczne będzie: wspieranie działań pozwalających pogodzić życie zawodowe z posiadaniem dzieci i życiem rodzinnym; propagowanie równych szans; propagowanie solidarności międzypokoleniowej; propagowanie zdrowego trybu życia; poprawienie niedrożej opieki dla dzieci i innych osób wymagających opieki; uczenie się przez całe życie; oraz podwyższanie wskaźnika zatrudnienia wśród ludzi młodych, starszych pracowników oraz osób z grup społecznie poszkodowanych. W tym kontekście ważną rolę odegra Europejski Fundusz Społeczny.
74. Potrzeba także dalszych postępów w działaniach, których adresatami są ludzie młodzi; należy m.in. wdrożyć europejski pakt na rzecz młodzieży. Rada Europejska zachęca też państwa członkowskie do umacniania powiązań między polityką kształcenia, polityką szkoleniową, polityką zatrudnienia, polityką integracji społecznej oraz polityką mobilności, co pozwoli opracowywać skuteczniejsze strategie przekrojowe. Zwraca się do Komisji i państw członkowskich, by w realizację europejskiego paktu na rzecz młodzieży zaangażować młodych ludzi i organizacje młodzieżowe.

d) *Ekologicznie zrównoważony wzrost gospodarczy*

75. Choć sama polityka ochrony środowiska jest znacząca, to może ona również w niebagatelny sposób kształtować zatrudnienie i wzrost gospodarczy, jak również pozytywnie wpływać na istotne sektory, takie jak zdrowie publiczne i koszty opieki medycznej, na integrację i spójność społeczną oraz na opracowanie europejskiej polityki energetycznej, obejmującej propagowanie bezpieczeństwa energetycznego i efektywnego wykorzystywania energii.

76. Rada Europejska aprobuje następujące kierunki działań:

- zdecydowane propagowanie i rozpowszechnianie innowacji i technologii proekologicznych, czemu służyć ma m.in. plan działań na rzecz technologii środowiskowych, oraz rozważenie możliwości wyznaczenia celów do spełnienia,
- w związku z montrealским planem działań w sprawie zmian klimatu, dla którego podstawą jest ramowa konwencja ONZ w sprawie zmian klimatu – bezzwłoczne przygotowanie wariantów porozumienia na czas po roku 2012 zgodnych z celem: 2°C poprzez konstruktywny udział w szeroko zakrojonym dialogu na temat długoterminowego współdziałania, i równocześnie poprzez udział w procesie objętym protokołem z Kioto;
- przegląd strukturalnych wskaźników stanu środowiska, który pozwoliłby na wszechstronniejsze i spójne ujęcie wymiaru ekologicznego w strategii na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego;
- pilna realizacja celu UE, jakim jest powstrzymanie do roku 2010 utraty różnorodności biologicznej, zwłaszcza przez włączenie związanych z tym wymagań do wszelkich obszarów polityki objętych agendą lizbońską – w tym opracowanie strukturalnego wskaźnika różnorodności biologicznej – oraz niezwłoczne przedstawienie i omówienie komunikatu Komisji nt. różnorodności biologicznej;
- rozważenie konkretnych działań skutkujących bardziej zrównoważonymi modelami konsumpcji i produkcji na szczeblu UE i na szczeblu światowym – w tym opracowanie planu działania UE w dziedzinie zrównoważonej konsumpcji i produkcji (SCP) – oraz promowanie sprzyjających środowisku zamówień publicznych, m.in. poprzez propagowanie kryteriów ekologicznych i celów do wykonania, a także poprzez jak najszybsze przeanalizowanie wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie promowania ekologicznie czystych pojazdów w transporcie drogowym, oraz poprzez osiąganie postępów w realizacji ambitnej europejskiej polityki redukcji u źródła.
- dalsza analiza stosownych środków zachęcających i zniechęcających oraz reforma dotacji, których następstwa są w znacznym stopniu negatywne dla środowiska i które są niezgodne z ideą zrównoważonego rozwoju – reforma zmierzająca do ich stopniowej eliminacji.

Wydatki na badania i rozwój (2004 r.) jako procent PKB i cele wyznaczone przez państwa członkowskie w krajowych programach reform

Państwo członkowskie	2004 ¹	Cel na rok 2010 lub inne lata ²	Uwagi
Belgia	1,93	3,00	
Czechy	1,28	2,06	Cel: 1% wydatków na badania i rozwój w sektorze publicznym, poziom wydatków w sektorze prywatnym szacowany na 1,06%
Dania	2,61	3,00	Cel na rok 2010: 1% wydatków na badania i rozwój
Niemcy	2,49	3,00	
Estonia	0,91	1,90	
Grecja	0,58	1,50	
Hiszpania	1,07	2,00	
Irlandia	1,20	2,50% PNB	Cel na rok 2013
Francja	2,16	3,00	
Włochy	1,14	2,5	
Cypr	0,37	1,0	
Łotwa	0,42	1,50	
Litwa	0,76	2,00	
Luksemburg	1,78	3,00	
Węgry	0,89	1,8	Ze zwiększonym udziałem sektora prywatnego
Malta	0,273	0,75	
Królestwo Niderlandów	1,77	3,00	
Austria	2,26	3,00	
Polska	0,58	1,65	Cel na rok 2008
Portugalia	0,78	1,80	1% wydatków na badania i rozwój w sektorze publicznym i potrójnie wydatków na badania i rozwój w sektorze prywatnym
Słowenia	1,61	3,00	
Słowacja	0,53	1,80	
Finlandia	3,51	4,00	
Szwecja	3,74	4,00	1% wydatków na badania i rozwój w sektorze publicznym, niezmienny poziom wydatków na badania i rozwój w sektorze prywatnym.
Zjednoczone Królestwo	1,79	2,50	Cel na rok 2014

¹ Źródło: Eurostat. Większość wartości ma charakter tymczasowy. Wartości dla IT, LU i PT odnoszą się do roku 2003.

² Źródło: krajowe programy reform oraz dane szacunkowe Komisji oparte na celach zgłoszonych przez PT, SE.

EUROPEJSKI PAKT NA RZECZ RÓWNOŚCI PŁCI

Mając na uwadze przedstawiony przez Komisję harmonogram działania w zakresie równości płci oraz zważywszy na potrzebę:

- działań przyczyniających się do spełnienia ambicji UE w dziedzinie równości płci, o której jest mowa w traktacie,
- zniwelowania dysproporcji między płciami pod względem zatrudnienia i ochrony socjalnej, co przyczyniłoby się do pełnego wykorzystania produkcyjnego potencjału europejskich pracowników,
- działań pozwalających zmierzyć się z wyzwaniami demograficznymi poprzez propagowanie większej równowagi między życiem osobistym i zawodowym kobiet i mężczyzn,

Rada Europejska zawarła europejski pakt, którego celem jest promowanie działań na szczeblu państw członkowskich i Unii w następujących dziedzinach:

Sposoby niwelowania dysproporcji i zwalczania stereotypów w traktowaniu płci na rynku pracy:

- promować zatrudnianie kobiet we wszystkich grupach wiekowych i zmniejszać dysproporcje w zatrudnianiu płci, w tym poprzez walkę ze wszystkimi formami dyskryminacji,
- tak samo wynagradzać taką samą pracę,
- zwalczać stereotypy płci, szczególnie stereotypy panujące w sektorach zdominowanych przez jedną z płci oraz w edukacji,
- zastanowić się, jak udogodnić systemy opieki społecznej, by sprzyjały zatrudnianiu kobiet,
- propagować awans kobiet w polityce i gospodarce oraz promować kobiety przedsiębiorców,
- zachęcać partnerów społecznych i przedsiębiorstwa do wychodzenia z inicjatywami na rzecz równości płci oraz do propagowania programów równości płci w miejscu pracy,
- uwzględniać problematykę płci we wszystkich działaniach publicznych.

Sposoby propagowania większej równowagi między życiem osobistym i zawodowym niezależnie od płci:

- zrealizować cele, postawione przez Radę Europejską obradującą w Barcelonie w marcu 2002 r., w zakresie zapewnienia możliwości opieki nad dziećmi,
- zwiększyć zapewnienie możliwości opieki nad innymi finansowo niesamodzielnymi członkami rodziny,
- propagować urlopy rodzicielskie dla kobiet i mężczyzn.

Sposoby umacniania sprzyjającego ładu instytucjonalnego poprzez powszechne uwzględnianie problematyki płci oraz ściślejszy nadzór:

- dopilnować, aby w ocenach oddziaływania nowych przedsięwzięć politycznych UE uwzględniano skutki dotyczące równości płci,
- kontynuować opracowywanie statystyk i wskaźników z rozbiciem na płci,
- w pełni korzystać z możliwości, jakie pojawiły się wraz z otwarciem Europejskiego Instytutu Równości Mężczyzn i Kobiet.

Europejski pakt na rzecz równości płci oraz roczne sprawozdanie nt. równości kobiet i mężczyzn należy uczynić częścią ustalonych już mechanizmów dalszego wdrażania partnerstwa na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia – uwzględniając europejski pakt na rzecz młodzieży – oraz wykorzystać do tego, by propagować problematykę płci w działaniach podejmowanych w ramach strategii. Podczas składania sprawozdań z realizacji krajowych programów reform na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego państwa członkowskie powinny m.in. przyjąć perspektywę równości płci, zwłaszcza w odniesieniu do wytycznej nr 18. Zachęca się Komisję i Radę do zastosowania podobnego podejścia w rocznym sprawozdaniu z postępów w realizacji partnerstwa na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.

EUROPEJSKA POLITYKA ENERGETYCZNA (EPE)

ORIENTACYJNY WYKAZ DZIAŁAŃ

Wymienione poniżej działania wchodzą w zakres zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych aspektów polityki energetycznej i mogą przyczyniać się do osiągnięcia więcej niż jednego spośród trzech celów tej polityki. Umieszczenie określonego działania w wykazie nie powoduje uszczerbku dla podziału kompetencji między WE a państwami członkowskimi.

BEZPIECZEŃSTWO DOSTAW

Reagowanie na zakłócenia w dostawach

1. Zapewnienie dostępności skutecznych – opartych na zasadach solidarności i pomocniczości – środków łagodzących oraz mechanizmów koordynacji na wypadek kryzysu dostaw
np. poprzez rozważenie elastycznego połączenia środków przedstawionych w dyrektywie w sprawie dostaw gazu, poprawionych danych na temat możliwości przechowywania gazu, przy jednoczesnym zwróceniu uwagi na podstawową odpowiedzialność państw członkowskich pod względem popytu krajowego i w synergii z istniejącymi mechanizmami.
2. Poprawa zarządzania popytem, w szczególności w sektorze mieszkaniowym i transportowym, aby przyspieszyć aktywne reagowanie na popyt.
3. Poprawa racjonalnego wykorzystania zapasów gazu i ropy naftowej.

Intensywna dywersyfikacja

4. Rozpatrując jednocześnie możliwość wypracowania wspólnego podejścia, państwa członkowskie powinny zintensyfikować swoje strategie dywersyfikacji, czy to pod względem państw-dostawców czy tras zaopatrzenia. Powinny zostać uruchomione nowe trasy dostaw gazu, w szczególności z regionu Morza Kaspijskiego i Afryki Północnej. Dywersyfikacja nie powinna dotyczyć wyłącznie źródeł zewnętrznych, lecz obejmować rozwój i wykorzystanie lokalnego potencjału energetycznego i efektywności energetycznej.

5. Należy przyspieszyć ukończenie budowy infrastruktury sieciowej, zarówno na linii wschód-zachód, jak i wzdłuż osi północ-południe, oraz instalacji gazu ciekłego, co przyczyni się do większej dywersyfikacji; należy również promować bardziej konkurencyjne rynki gazu ciekłego.
6. Uwzględniając wymogi dotyczące konkurencji, należy uznać rolę kontraktów długoterminowych zarówno z punktu widzenia popytu, jak i podaży.

Wymiar zewnętrzny bezpieczeństwa dostaw

7. Wypracowanie wspólnego stanowiska na rzecz celów polityki energetycznej, a w kontaktach z państwami trzecimi – propagowanie większej współpracy pod następującymi względami: dostępu do zasobów energii, stabilności w krajach tranzytu i produkcji oraz bezpieczeństwa energii. Zwiększone zróżnicowanie, do jakiego w związku z tym należy dążyć pozwoli UE na zwiększenie pola manewru w stosunkach z państwami trzecimi.
8. Zapewnienie wejścia w życie w 2006 r. Traktatu o Wspólnocie Energetycznej (z państwami Europy Południowo-Wschodniej) i rozważenie objęcia nim lub jego zasadami państw sąsiadujących.
9. Opracowanie ogólnych zasad ustanawiania nowych partnerstw z państwami trzecimi, w tym krajami tranzytowymi, oraz ulepszenie zasad już istniejących. Ramy te powinny uwzględniać geopolityczne implikacje podejścia państw trzecich do energii. Współpraca użytkownika z producentem powinna zostać uzupełniona współpracą konsumenta z konsumentem. Do kontaktów tych należy we właściwy sposób wykorzystać każde dostępne forum – dialogi te można prowadzić w także w kontekście regionalnym (np. OPEC, strefa euro-śródziemnomorska lub obszar wymiaru północnego), jeżeli przyczyni się to do zwiększenia ich skuteczności – w tym także jako pomoc w mediacji w przypadku sporów wpływających na dostawy państwa członkowskie powinny być odpowiednio reprezentowane na tych forach, zwłaszcza w Międzynarodowej Agencji Energii.
10. Aby kontakty te przyniosły jak najlepsze rezultaty oraz w celu ułatwienia dostępu państw rozwijających się do zrównoważonego gospodarowania energią i technologii z nim związanych, należy w pełni wykorzystać współdziałanie z organizacjami międzynarodowymi, np. z międzynarodowymi instytucjami finansowymi.

11. Dialog energetyczny z Rosją powinien ulec ożywieniu oraz stać się bardziej otwarty i skuteczny we wspieraniu celów UE w dziedzinie energetyki, powinien opierać się na naszej wzajemnej współzależności od kwestii związanych z energią, a w konsekwencji na potrzebie pewnych i przewidywalnych warunków inwestowania dla firm z UE i Rosji oraz wzajemności w zakresie dostępu do rynków i infrastruktury, a także na potrzebie równego dostępu stron trzecich do rurociągów w Rosji, zapewniając równe warunki konkurencji w zakresie bezpieczeństwa, w tym także bezpieczeństwa jądrowego, oraz ochrony środowiska naturalnego. Należy czynić zdecydowane starania na rzecz zakończenia negocjacji dotyczących protokołu w sprawie tranzytu załączonego do Karty Energetycznej oraz zapewnienia ratyfikacji przez Rosję Traktatu w sprawie Karty Energetycznej.

KONKURENCYJNY RYNEK ORAZ INWESTYCJE

Dalsza integracja rynku na korzyść przedsiębiorstw i konsumentów

12. Usprawniona regionalna wymiana transgraniczna i szybszy rozwój współpracy regionalnej w sektorze energetycznym, a jednocześnie ułatwiona integracja regionalnych rynków energii z rynkiem wewnętrznym UE i dalszy rozwój tego ostatniego, zwłaszcza poprzez odpowiednie działania scalające. W tym celu Komisja powinna do końca roku 2006 przedłożyć plan priorytetowych działań scalających, które mają zostać podjęte na szczeblu państw członkowskich oraz na szczeblu wspólnotowym. Działania te przyczynią się także do osiągnięcia celu, jakim jest uzyskanie wzajemnych połączeń przesyłowych w ilości odpowiadającej przynajmniej 10% mocy zainstalowanej, tak jak to uzgodniła Rada Europejska w Barcelonie w roku 2002.
13. Stworzenie z różnych sieci jednolitej – z punktu widzenia odbiorcy końcowego – funkcjonalnej całości poprzez sfinalizowanie zasad technicznych wymaganych w transgranicznym handlu energią, lepsze wykorzystywanie czynników elastyczności rynku gazu, jak np.: możliwości magazynowania, dostęp do różnych sieci oraz usuwanie ograniczeń przesyłowych na rynku energii elektrycznej. Oczekuje się, że Komisja poruszy kwestię pełnego i przejrzystego dostępu do infrastruktury w swoim sprawozdaniu na temat wewnętrznego rynku energii za rok 2006.
14. Zapewnienie pełnego, skutecznego i przejrzystego wprowadzenia w życie przepisów prawa dotyczących rynku wewnętrznego. To wprowadzanie w życie powinno odbywać się w duchu zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych i gwarantować, że liberalizacja przyniesie korzyści także pod względem dostępu do niedrogiej energii. Proces liberalizacji zaś powinien uwzględniać także sytuację państw członkowskich pod względem zróżnicowania dostaw, aby uniknąć nadmiernej kontroli ze strony dostawców zewnętrznych.

15. Ścisła współpraca i koordynacja między organami regulacyjnymi a operatorami sieci na szczeblu regionalnym, m.in. poprzez zorganizowaną wymianę informacji – oraz na szczeblu wspólnotowym – np. poprzez wykorzystanie już istniejących organów administracyjnych, takich jak Grupa Europejskich Organów Regulacyjnych Energii Elektrycznej i Gazu (ERGEG).

Propagowanie spójnego rozwoju infrastruktury

16. Usprawnione procedury planowania średnio- i długoterminowego oraz lepsza koordynacja inwestycji – szczególnie pod względem wzajemnych połączeń transgranicznych, infrastruktury do przesyłu gazu oraz instalacji gazu płynnego, jak również zdolności wytwórczych, a także zapewnienie przedsiębiorcom lepszego klimatu, sprzyjającego długoterminowym inwestycjom, poprzez zwiększenie przejrzystości i wymianę informacji w zakresie wewnętrznego planowania państw członkowskich. Powinno się to przyczynić do niezwłocznego rozpoczęcia realizacji priorytetowych przedsięwzięć w dziedzinie infrastruktury energetycznej.
17. Zapewnienie wyważonych zasad w odniesieniu do kontraktów długoterminowych, co ugruntuje konkurencję na rynku wewnętrznym, a jednocześnie pozwoli utrzymać zachęty do inwestowania.
18. Przegląd obowiązujących dyrektyw i ramowych rozwiązań prawnych w związku z koniecznością znaczącego przyspieszenia administracyjnych procedur wydawania zezwoleń – szczególnie dzięki ustaleniu ewentualnych terminów zakończenia tych procedur – przy równoczesnym zachowaniu standardów ekologicznych i zdrowotnych.

ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE ENERGIĄ

Energia ze źródeł odnawialnych

19. Sporządzenie przez Komisję analizy sposobów, jak zrealizować obecne cele (na rok 2010) dotyczące energii ze źródeł odnawialnych oraz jak dalej promować taką energię w dłuższym czasie optymalnie pod względem kosztów (plan działania) – np. poprzez ewentualne zwiększenie ich udziału do 15% do roku 2015, propagując tym samym stosowanie biopaliw w sektorze transportu – np. poprzez ewentualne zwiększenie ich udziału do 8% do roku 2015, w atmosferze konstruktywnego dialogu z branżą paliwową oraz przy maksymalnym wsparciu dla działalności badawczo-rozwojowej w dziedzinie biopaliw drugiej generacji. Wyznaczanie nowych celów jest uzasadnione na podstawie dogłębnej analizy potencjału dalszych środków oraz ich optymalności pod względem kosztów.

20. Propagowanie biomasy – i dzięki temu: zdywersyfikowanie zasobów paliwowych UE, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych oraz stworzenie nowych możliwości zarobkowania i zatrudniania na obszarach wiejskich – poprzez dalszą realizację propozycji planu działania w sprawie biomasy w trzech dziedzinach, których plan ten dotyczy: energia grzewcza i chłodnicza, energia elektryczna oraz energia wykorzystywana w transporcie. Działania te należy opracowywać w ramach wykraczającej poza rok 2010 długoterminowej strategii w zakresie bioenergii.
21. Zmniejszanie barier legislacyjnych i administracyjnych, które utrudniają rozpoczęcie korzystania z odnawialnych źródeł energii, poprzez ułatwianie dostępu do sieci, ograniczanie biurokracji oraz zapewnienie przejrzystości, skuteczności oraz niezawodności działań wspierających.

Racjonalne wykorzystywanie energii

22. Mając na względzie, że według oceny Komisji do roku 2020 potencjalne oszczędności energii w UE mogą wynieść 20%, Komisja powinna zaproponować ambitny, lecz realistyczny plan działania w sprawie racjonalnego wykorzystywania energii, zmierzający do wzmocnienia wiodącej roli UE, który mógłby zostać przyjęty w roku 2006, oraz rozważyć, w jaki sposób zaangażować państwa trzecie w dokonywanie postępów w zakresie racjonalnego wykorzystywania energii.
23. Racjonalniejsze wykorzystanie energii, zwłaszcza w sektorze transportu – z uwagi na ważną funkcję tego sektora, korzystając z rozwiązań optymalnych pod względem ponoszonych kosztów, takich jak np. dobrowolne porozumienia i normy emisji.
24. Pełne wdrożenie przepisów dotyczących energooszczędności budynków, racjonalnego wykorzystania energii przez odbiorców końcowych oraz usług energetycznych.
25. Istotne zwiększenie wydajności elektrowni, zwłaszcza dzięki dalszemu propagowaniu kogeneracji.

Wkład na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu

26. Przyczynienie się do opracowania średnio- i długoterminowej strategii UE przeciwko zmianom klimatu po roku 2012 oraz do realizacji obowiązujących celów z Kioto.
27. Terminowe zakończenie przeglądu unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS), będącego optymalnym pod względem kosztów środkiem realizacji celów w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu – z uwzględnieniem jego wpływu na wszystkie trzy cele polityki energetycznej i na rynki energii, jak też z uwzględnieniem potencjału wzrostu, struktury branży energetycznej państw członkowskich oraz potrzeby zagwarantowania średnio- i długoterminowej pewności.

28. Podczas rozmów z państwami trzecimi UE powinna działać na rzecz rozwoju zrównoważonych i racjonalnych systemów energetycznych oraz przyjąć bardziej zapobiegawczą i dalekowzroczną postawę w walce ze zmianami klimatu, w propagowaniu odnawialnych źródeł energii, technologii o niskiej emisji zanieczyszczeń i racjonalniejszego wykorzystania energii oraz we wdrażaniu rozwiązań protokołu z Kioto.

DZIAŁANIA HORYZONTALNE I WSPIERAJĄCE

Prowadzenie polityki opartej na faktach

29. Opracowanie narzędzi analitycznych (np. modelowanie energii i scenariusze regionalne; wskaźniki) oraz narzędzi monitorowania rynku i zasobów, które dadzą UE wspólną wizję podaży i popytu w dalekiej perspektywie dotyczącą UE i jej partnerów – we współpracy z innymi instytucjami międzynarodowymi. W szczególności zachęca się Komisję do szybkich postępów w pracach nad sposobami, jak uczynić rynki energii UE przejrzystymi i przewidywalnymi pod względem popytu i podaży, oraz do uzupełniania prac Międzynarodowej Agencji Energii, unikając przy tym powielania działań.
30. Ocena zalet i wad wszystkich poszczególnych źródeł energii pod kątem trzech celów polityki energetycznej; ocena ta powinna obejmować wszystkie źródła, w całej ich różnorodności: od rodzimych odnawialnych źródeł energii po czystą konwersję węgla, oraz rolę, jaką w przyszłości odgrywać będzie energia jądrowa w UE dla tych państw członkowskich, które pragną pójść tą drogą.

Badania, rozwój i demonstracja – rozwój technologii

31. Zwiększenie rangi, jaką ma energia w krajowych i wspólnotowych budżetach na badania, rozwój i demonstracje, zwłaszcza w siódmym programie ramowym – koncentrując się na racjonalnym wykorzystaniu energii, zrównoważonych źródłach energii oraz technologii o niskiej emisji zanieczyszczeń na miarę wyzwań stojących przed UE.
32. Wspieranie tych technologii dzięki szerszej gamie platform i partnerstw z krajami trzecimi oraz ułatwienie absorpcji powstałych technologii przez rynek – m.in. poprzez odpowiednie instrumenty wspólnotowe, tak by utrzymać czołową pozycję UE.

Koordinacja

33. Aby powyższe działania priorytetowe mogły być realizowane w sposób spójny, należy opracować wspólne ogólne perspektywy dotyczące różnorodnych elementów polityki energetycznej prowadzonej przez państwa członkowskie, uwzględniając w nich warunki poszczególnych państw członkowskich.

DEKLARACJA W SPRAWIE BIAŁORUSI

Rada Europejska potępia dokonane dziś rano przez władze Białorusi aresztowania uczestników pokojowej manifestacji, którzy korzystając z należnego im prawa do swobodnego gromadzenia się, protestowali przeciwko sposobowi przeprowadzenia wyborów prezydenckich. Rada Europejska wyraża ubolewanie, iż władze białoruskie nie dotrzymały zobowiązań podjętych na forum OBWE w zakresie wyborów demokratycznych, i uważa że podczas wyborów prezydenckich na Białorusi w dniu 19 marca miały miejsce zasadnicze uchybienia. Na kontynencie otwartych i demokratycznych społeczeństw Białoruś jest smutnym wyjątkiem.

W związku z tym Rada Europejska podjęła decyzję o zastosowaniu środków ograniczających wobec osób, które są odpowiedzialne za łamanie międzynarodowych standardów wyborczych, w tym wobec prezydenta Aleksandra Łukaszenki. Nadal będziemy prowadzić działania w ścisłej współpracy z naszymi partnerami międzynarodowymi.

Jednocześnie Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje przesłanie nadziei płynące ze strony demokratycznej opozycji i społeczeństwa obywatelskiego Białorusi. Ich odważne działania na rzecz realizacji idei demokracji w wyjątkowo trudnych okolicznościach zasługują na nasze pełne uznanie i wsparcie. Unia Europejska ponownie podkreśla swoją wolę zaangażowania się na rzecz społeczeństwa Białorusi poprzez zwiększenie wsparcia dla społeczeństwa obywatelskiego i procesu demokratyzacji. Unia Europejska wzmocni również kontakty między obywatelami oraz ułatwi dostęp do niezależnych źródeł informacji.

Rada Europejska żąda natychmiastowego zwolnienia wszystkich zatrzymanych osób. Apeluje do władz białoruskich o niepodejmowanie działań przeciwko kolejnym protestom pokojowym. Wzywa swoich międzynarodowych partnerów, a zwłaszcza pozostałe państwa sąsiadujące z Białorusią, o przyjęcie takiej samej postawy wobec Białorusi